

ISC
۰۱۲۲۰-۵۹۴۰۴

نخستین کنفرانس ملی

کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

چالش‌ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۷/۲۰
MCII-conf.ir

مقایسه عملکرد وضعیت بیمه‌گری محصولات کشاورزی در ایران با کشورهای ترکیه، اسپانیا و ایالات متحده در دهه ۲۰۱۰ میلادی

نیکو طاهری^a، مهرنوش اقتداری^b، محمد جعفری^c، علی هادی پورگودرزی^d
^a کارشناس تحقیق و توسعه شرکت بوم نگاران هوشمند امید (ست پلت)، تهران
^b مدیر تحقیق و توسعه شرکت بوم نگاران هوشمند امید (ست پلت)، تهران
^c کارشناس ارشد مرکز رشد شرکت شبکه نوآفرینی سرآمد (پلنت)، تهران
^d کارشناس مرکز رشد شرکت شبکه نوآفرینی سرآمد (پلنت)، تهران

نویسنده مسئول: نیکو طاهری (research@satplat.com)

چکیده: بیمه کشاورزی، نوعی بیمه است که به موجب آن فعالیت‌های کشاورزی در مقابل خطرات جوی و بیماری‌ها پوشش داده می‌شوند و خسارت مالی وارد شده به کشاورز بیمه‌گزار در دوره کاشت، داشت و برداشت (مدت اعتبار بیمه‌نامه) تا میزان موردتعهد بیمه‌گر، مندرج در قرارداد بیمه جبران می‌شود. هدف از نگارش این مقاله، مقایسه سطح اراضی بیمه‌شده، ضریب نفوذ، نسبت خسارت و سهم یارانه در حق بیمه در کشور ایران در مقایسه با کشورهای ترکیه، اسپانیا و ایالات متحده است. با توجه به داده‌های ده سال اخیر، به نظر می‌رسد ثبات سیاست‌گذاری بیمه‌ای، عامل مهمی در افزایش سطح ارائه خدمات و بهبود سایر شاخص‌های بیمه‌ای مهم در ارزیابی این نوع بیمه است، همچنین کشور ترکیه می‌تواند به عنوان الگویی مناسب برای ایران و ورود بخش خصوصی به ارائه خدمت در بخش دیده می‌شود.

کلمات کلیدی: بیمه کشاورزی؛ سطح زیر کشت بیمه‌شده؛ حق بیمه دریافتی؛ نسبت خسارت؛ ضریب نفوذ.

۱. مقدمه

بیمه کشاورزی، نوعی بیمه است که به موجب آن فعالیت‌های کشاورزی در مقابل خطرات جوی (مانند تگرگ، طوفان، سیل، صاعقه، یخبندان، خشکسالی) و بیماری‌ها و حوادثی مانند زلزله پوشش داده می‌شوند و خسارت مالی وارد به کشاورز بیمه‌گزار در دوره کاشت، داشت و برداشت (مدت اعتبار بیمه‌نامه) تا میزان موردتعهد بیمه‌گر مندرج در قرارداد بیمه جبران می‌شود. بیمه کشاورزی علاوه بر بیمه محصولات زراعی و باغی شامل بیمه دام، آبزیان، طیور و حتی صنایع وابسته آن نیز می‌تواند باشد. این بیمه با پوشش دهی صنعت کشاورزی در تأمین پایدار غذایی هر کشوری سهم بسزایی دارد [۱].

به منظور ارائه راهکارهایی برای افزایش بهره‌وری بیمه محصولات کشاورزی می‌توان از تجربیات سایر کشورها استفاده نمود. سیاستگذاری در زمینه بیمه کشاورزی بسیار چالش برانگیز است زیرا که این بیمه به علت وجود تنوع و تعدد ریسک‌های فاجعه‌بار و عدم سازگاری حق بیمه دریافتی و خسارت پرداختی، نیازمند کمک‌های دولتی است؛ همچنین به علت اهمیت بخش کشاورزی در تأمین غذا و ایجاد اشتغال برای جوامع محلی، مشمول حمایت‌های ویژه دولتی نیز قرار می‌گیرد [۲]. سیاستگذاری‌های مختلف در کشورهای مختلف و سعی و خطا در این زمینه به منظور حداکثرسازی پوشش‌دهی ریسک این صنعت و در نتیجه، پایداری تأمین غذا برای کل جامعه از یک سو و تلاش برای کاهش نیاز بیمه محصولات کشاورزی به کمک‌های دولتی شیوه‌های مختلف سیاستگذاری را پدید آورده است. در ایران با وجود حمایت همه جانبه از این بخش، به نظر می‌رسد به علت تأثیر ناکافی پوشش‌دهی این بیمه هم تمایل فعالان این صنعت به بیمه‌گری پایین است، هم به طریق اولی تأثیر حمایت مالی دولتی در تثبیت این صنعت و پایداری امنیت غذایی با چالش همراه کرده است. استفاده از تجربیات سایر کشورها در این زمینه می‌تواند راهکار مناسبی برای استفاده از آن تجربیات بدون صرف هزینه سعی و خطا باشد.

در اولین گام لازم است عملکرد این کشورها به طور نسبی با یکدیگر سنجیده شود. به این منظور، پس از معرفی اصطلاحات به کار گرفته شده در این پژوهش، به ارائه عملکرد بیمه‌گری سه کشور ایالات متحده به عنوان پیشروترین اقتصاد جهانی، اسپانیا به عنوان پیشروترین کشور اروپایی در زمینه بیمه محصولات